

VÝROČNÍ ZPRÁVA

KEZ o.p.s. za rok 2022

KEZ[®]

KONTROLA
EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zpracoval: kolektiv pracovníků KEZ o.p.s.

KEZ o.p.s., PODĚBRADOVA 909, 537 01 CHRUDIM

Duben 2023

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	ORGÁNY SPOLEČNOSTI A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	4
2.1	ZAKLADATELÉ, SPRÁVNÍ RADA, DOZORČÍ RADA, ŘEDITEL	4
2.2	STRUKTURA ORGANIZACE.....	6
3	PŘEHLED ČINNOSTÍ	7
3.1	INSPEKČNÍ ČINNOST	7
3.2	CERTIFIKAČNÍ ČINNOST	7
4	AKREDITACE KEZ	8
5	SYSTÉM KVALITY	9
5.1	PŘEZKOUMÁVÁNÍ SYSTÉMU ŘÍZENÍ JAKOSTI.....	9
5.1.1	Externí audity.....	9
5.1.2	Interní audity.....	10
5.2	POLITIKA A CÍLE JAKOSTI.....	10
6	PRACOVNÍCI	11
6.1	VZDĚLÁVÁNÍ A JEHO ZHODNOCENÍ	11
7	MEZINÁRODNÍ A TUZEMSKÁ SPOLUPRÁCE	12
7.1	PRO-BIO SVAZ EKOLOGICKÝCH ZEMĚDĚLCŮ	12
7.2	ČTPEZ	12
7.3	BIOLAND E. V. A NATURLAND – VERBAND FÜR ÖKOLOGISCHEN LANDBAU E. V. – NADSTANDARDNÍ SMĚRNICE	12
8	VÝSLEDKY ČINNOSTÍ	13
8.1	PLOCHA OBHOSPODAŘOVANÁ V EKOLOGICKÉM ZEMĚDĚLSTVÍ.....	13
8.2	POČTY PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ KONTROLOVANÝCH KEZ.....	14
8.3	REGISTRACE VÝROBCŮ A DISTRIBUTORŮ	15
8.4	INSPEKCE A CERTIFIKACE BIOPRODUKTŮ A BIOPOTRAVIN.....	15
8.4.1	Inspekční činnost	15
8.4.2	Certifikační činnost.....	16
8.4.3	Přehled udělených sankcí	16
8.4.4	Zatřídění rizikových subjektů	16
8.5	ZPĚTNÁ VAZBA ZAJINTERESOVANÝCH STRAN, SLEDOVÁNÍ KLAMNÉHO ZNAČENÍ .	17
8.6	ODVOLÁNÍ A STÍŽNOSTI	17
8.7	SPRÁVNÍ DELIKTY OZNÁMENÉ NA MZE	17
8.8	ODBĚRY VZORKŮ A VYHODNOCOVÁNÍ ANALÝZ.....	17
9	VÝVOZ A DOVOZ BIOPRODUKTŮ A BIOPOTRAVIN	19
9.1	VÝVOZ DO TŘETÍCH ZEMÍ.....	19
9.2	DOVOZ ZE TŘETÍCH ZEMÍ	19
10	DALŠÍ CERTIFIKAČNÍ PROGRAMY	20
11	PŘEHLED O HOSPODAŘENÍ	21
12	ZÁVĚR	26
13	PŘÍLOHOVÁ ČÁST	27

1 ÚVOD

V roce 2022 kontrolní organizace KEZ o.p.s. (dále jen KEZ) prováděla svou činnost v souladu s předmětem podnikání a akreditacemi pro inspekční a certifikační orgán. Na základě smlouvy o kontrolní činnosti, uzavřené s MZe, byla hlavní aktivita KEZ spojena s vydáváním certifikátů. S touto činností úzce souvisí provádění kontrol u osob podnikajících v ekologickém zemědělství i provádění dalších odborných úkonů souvisejících s certifikací produktů. Výsledky těchto aktivit jsou detailně uvedeny v jednotlivých kapitolách Výroční zprávy.

K 31. 12. 2022 měla společnost KEZ 19 zaměstnanců.

2 ORGÁNY SPOLEČNOSTI A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

2.1 Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel

Činnost obecně prospěšných společností byla upravena zákonem o obecně prospěšných společnostech č. 248/1995 Sb., který byl k 1. lednu 2014 zrušen novým občanským zákoníkem. Pokud ale u nějaké obecně prospěšné společnosti nedošlo k transformaci na ústav (spolek), nadaci nebo nadační fond, řídí se tímto zákonem i nadále, což je i případ KEZ, která je podle tohoto zákona založená. Společnost je zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností dne 20. ledna 1999 u Krajského soudu v Hradci Králové oddíl O, vložka 29. KEZ vznikla za účelem zajištění nezávislé kontroly a certifikace producentů, zpracovatelů a obchodníků zařazených do systému ekologických zemědělství a jejich produktů. Podle § 29 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je KEZ pověřenou osobou. Ministerstvo zemědělství ČR na základě výsledků výběrového řízení, uzavřelo s KEZ novou smlouvu o kontrolní a certifikační činnosti v ekologickém zemědělství, pod č. 1075-2022-13112 ze dne 11.07.2022.

V průběhu roku 2022 nedošlo ke jmenování nových členů správní a dozorčí rady.

Statutárním orgánem KEZ je ředitel.

Správní rada vykonává svou činnost v souladu s § 10 až 14 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, v platném znění, a Zakládací smlouvou obecně prospěšné společnosti KEZ.

Dozorčí rada vykonává svou činnost v souladu s § 15 až 16 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, v platném znění, a Zakládací smlouvou obecně prospěšné společnosti KEZ. Dozorčí rada je kontrolním orgánem KEZ dohlížejícím na činnost, zda je v souladu s právními předpisy, zakládací smlouvou obecně prospěšné společnosti, statutem KEZ. Dále přezkoumává roční účetní uzávěrku a Výroční zprávu.

Identifikační údaje společnosti

Název: **KEZ o.p.s.**
Sídlo: **Poděbradova 909, 537 01 Chrudim IV, 537 01 Chrudim**
Telefon: **469 622 249**
e-mail: **kez@kez.cz**
IČ: **25916076**

Následující údaje o zakladatelích, správní radě, dozorčí radě a řediteli jsou uvedeny dle Výpisu z rejstříku obecně prospěšných společností.

Zakladatelé

- FOA – Nadační fond pro ekologické zemědělství, Lesní kolonie 245, 373 82 Včelná, IČ: 44794355,
- PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, z.s., Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk, IČ: 69601267,
- Spolek PRO BIO poradenství, Na Malině 1277, 763 61 Napajedla, IČ: 43961479.

Správní rada

Předseda správní rady: KATEŘINA URBÁNKOVÁ,

Člen správní rady: Ing. KAMIL TOMAN,

Člen správní rady: MVDr. JAROSLAV PALÁSEK, CSc.,

Člen správní rady: Doc. Ing. JAN MOUDRÝ, Ph.D.,

Člen správní rady: Ing. LENKA KRÍŽOVÁ,

Člen správní rady: Ing. EVA KAPLANOVÁ,

Dozorčí rada

Předseda dozorčí rady: Ing. FRANTIŠEK WINTER,

Člen dozorčí rady: Ing. PŘEMYSL ČECH,

Člen dozorčí rady: Ing. TOMÁŠ KREUTZER,

Ředitel

Jméno: Ing. JAN DEHNER, dat. nar. 10. prosince 1966

bydliště: č.p. 431, 569 07 Radiměř

den vzniku funkce ředitele: 1. ledna 2016

2.2 Struktura organizace

Útvar ředitele

Zahrnuje ředitele, ekonomku, manažera kvality, odborného referenta, administrativní pracovníci a interní auditory. Řídí společnost, ekonomiku, systém managementu kvality, vnitřní kontrolu.

Inspekční orgán

Řízen vedoucím inspekčního orgánu, vykonává inspekční činnost.

Certifikační orgán

Řízen vedoucím certifikačního orgánu, provádí činnosti certifikací a správu registrů MZE

Nestranný a účinný dohled nad činnostmi certifikačního orgánu zajišťuje certifikační výbor KEZ tvořený 3 zástupci státních dozorových orgánů.

Organizační schéma KEZ je uvedeno v přílohové části B).

3 PŘEHLED ČINNOSTÍ

3.1 Inspekční činnost

Inspekční orgán provádí inspekci ekologických podnikatelů, tj. zemědělských výrobních jednotek, výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, výrobců ostatního bioproduktu, dovozců ze třetích zemí. Dále provádí inspekce dle privátních certifikačních programů KEZ. Inspektoři rovněž provádí sběr dat u podnikatelů pro šetření v rámci dat UZEI.

3.2 Certifikační činnost

Certifikační orgán v průběhu roku 2022 prováděl zejména certifikaci produktů a výrobků klientů KEZ, a to dle platné legislativy pro ekologické zemědělství a dle privátních certifikačních programů KEZ. Další činností bylo zpracovávání auditů v LPIS, správa údajů v REP, audity čísel hospodářství ekologických podnikatelů v IZR a REP, vydávání exportních osvědčení pro vyvážené bioprodukty a biopotraviny do třetích zemí, administrace výsledků rozborů vzorků.

4 AKREDITACE KEZ

Každoročně provádí ČIA o.p.s., národní akreditační orgán, přezkoumání činnosti KEZ ve vztahu k plnění požadavků norem ČSN EN ISO/IEC 17065:2013 pro certifikaci a ČSN EN ISO/IEC 17020:2012 pro inspekci.

KEZ jako akreditovaný certifikační orgán č. 3096 má platné Osvědčení o akreditaci č. 104/2022 ze dne 28.02.2022. Pro akreditovaný inspekční orgán č. 4077 je vydáno Osvědčení o akreditaci č. 484/2022 ze dne 18.10.2022.

Tímto jsou splněny požadavky legislativních předpisů ČR a EU na pověřenou osobu a společnost KEZ je způsobilá provádět inspekci a certifikaci podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb. a nařízení (EU) č. 2018/848.

5 SYSTÉM KVALITY

Systém kvality v KEZ obsahuje všechny útvary KEZ a to v souladu s požadavky kritérií norem pro certifikační a inspekční činnost.

Systém kvality stabilizuje plnění předmětu podnikání KEZ, zejména ve vztahu k plnění legislativních požadavků ČR a EU, přičemž napomáhá zlepšování činností a vztahů s klienty i smluvními partnery.

Systém kvality usnadňuje řízení dokumentace a záznamů o všech činnostech, vrcholovým dokumentem je příručky kvality. V průběhu roku bylo prováděno přezkoumávání systému managementu kvality auditů.

5.1 Přezkoumávání systému řízení jakosti

Přezkoumání systému managementu provádí vedení KEZ jednou ročně. Výstupy z provedeného přezkoumání zahrnují opatření pro trvalé plnění požadavků příslušných norem a zlepšování efektivnosti systému managementu.

Výsledky externích a interních auditů patří mezi hlavní ukazatele použité pro přezkoumání systému managementu. Vedení KEZ na základě přezkoumání systému kvality (Zpráva z přezkoumání systému kvality ze dne 09.01.2023) vyhodnotilo systém kvality jako vhodný, přiměřený a efektivní.

5.1.1 Externí audit

V měsíci březnu 2023 proběhl pravidelný audit k účetní uzávěrce ke dni 31.12.2022, jeho výsledky dokumentuje Zpráva nezávislého auditora ze dne 30. března 2023.

ČIA provedla v roce 2022 dvě posouzení v Inspekčním i Certifikačním orgánu.

Poprvé se v lednu 2022 jednalo o přeposouzení k činnostem vyplývajícím z nařízení (EU) 2018/848 použitelné od 1.1.2022. Výsledkem této návštěvy byla nová Osvědčení o akreditaci pro Inspekční a Certifikační orgán vztahující se k nařízení (EU) 2018/848.

V průběhu září 2022 proběhlo posuzování ČIA – pravidelná dozorová návštěva v Certifikačním orgánu a prodloužení akreditace v Inspekčním orgánu. Inspekční orgán získal nové Osvědčení o akreditaci s platností na dalších 5 let. Při posuzování nebyly zjištěny neshody.

Jednání CV proběhlo 09.11.2022. Hlavní program jednání spočíval v ověření plnění oznamovací povinnosti KEZ vůči MZe s ohledem na zjištěná porušení legislativních pravidel platných pro EZ v průběhu roku 2022. Před každým podáním návrhu na zahájení správního řízení na MZe je se členy CV konzultována správnost připravené dokumentace. CV schválil způsob řešení všech oznámených případů.

5.1.2 Interní audity

Interní audity byly primárně zaměřeny na ověření plnění požadavků norem ČSN EN ISO/IEC 17065 i ČSN EN ISO/IEC 17020 (tzv. "systémové audity").

Systémové audity byly doplněny o interní audity, které na vybraných záznamech z inspekcí a jejich vyhodnocení ověřovaly soulad provedených certifikačních činností s pokyny pro jejich provádění.

V roce 2022 bylo provedeno celkem 8 interních auditů, z toho 4x witness (svědecké) audity inspektorů.

5.2 Politika a cíle kvality

Politika a cíle kvality jsou součástí příručky kvality KEZ.

Cíle politiky kvality pro rok 2022 zahrnovaly:

- provádění inspekčních a certifikačních činností kvalifikovaným způsobem v souladu s legislativními předpisy, normativními požadavky a interními postupy při současném respektování potřeb klientů KEZ (kontrolovaných subjektů);
- aktivní spolupráce s orgány státní správy jako i dalšími subjekty působící v oblasti ekologického zemědělství;
- udržování a zlepšování zavedeného systému kvality využíváním politiky a cílů kvality, výsledků auditů, nápravných a preventivních opatření a závěrů z přezkoumání systému kvality managementem společnosti;
- vytváření motivujícího prostředí pro zaměstnance, zvyšování jejich odborné kvalifikace prostřednictvím interních školení a účasti na externě pořádaných vzdělávacích akcích;
- využívání kvalitního pracovního vybavení, které reflektuje neustálý technický vývoj.

6 PRACOVNÍCI

Vzdělávání zaměstnanců v roce 2022 probíhalo v souladu s kvalifikačním a vzdělávacím plánem v rovině prohlubování poznatků z oblasti zemědělské prvovýroby, zpracovatelů a seznámení se změnami pro následující období a sdělování aktuálních informací.

6.1 Vzdělávání a jeho zhodnocení

Školení a výcvik zaměstnanců KEZ proběhl podle vzdělávacího plánu společnosti. Tento je každoročně zpracováván individuálně pro každého zaměstnance. Cílem vzdělávání je dosáhnout co nejvyšší způsobilosti k provádění svěřených pracovních činností. Potřeba vzdělávání vyplývá nejen z požadavků norem, kterými se inspekční a certifikační orgán řídí v rámci svých činností, ale rovněž ze snahy neustále posilovat důvěru spotřebitelů biopotravin v certifikační systém ekologického zemědělství garantovaný MZe a zajišťovaný KEZ.

Cíl vzdělávání v roce 2022 byl naplněn a přispěl k rozšíření znalostí potřebných pro zaměstnance společnosti KEZ.

V průběhu roku 2022 byla plánována školení našich klientů, především z řad ekologických podnikatelů, ale i dalších organizací, poradců pro ekologické zemědělství a zájemců o ekologické zemědělství. Fyzická školení byla nakonec zrušena s ohledem na pandemii COVID-19. Také další plánovaná školení byla zrušena vč. školení ve spolupráci s Bioinstitutem o.p.s. a PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců. Aktuální informace byly zveřejňovány na web stránkách www.kez.cz a byly průběžně dle aktuálních dat měněny.

7 MEZINÁRODNÍ A TUZEMSKÁ SPOLUPRÁCE

Ze spolupracujících organizací je třeba zmínit zejména:

7.1 PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

V tuzemsku KEZ tradičně nejvíce spolupracuje s PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců, z.s.. Jedná se především o seznámení ekologických podnikatelů se změnami v legislativě a vyhodnocení minulého inspekčního období v rámci školení prováděných RC tohoto svazu. Od 01.10.2018 se KEZ o.p.s. stala členem tohoto Svazu.

7.2 ČTPEZ

Na základě Smlouvy o sdružení a jejího dodatku č. 13 ze dne 16.07.2018 se KEZ o.p.s. stala členem České technologické platformy pro ekologické zemědělství (ČTPEZ), která buduje a zajišťuje znalostní systém v oblasti EZ, podporuje iniciativy k posílení konkurenceschopnosti EZ a aktivně se podílí na iniciaci, tvorbě a implementaci strategických dokumentů v oblasti EZ.

7.3 BIO AUSTRIA – nadstandardní směrnice

KEZ spolupracuje při předávání informací z kontrolní činnosti ekofarem ve vztahu k rostlinné produkci. Podle uzavřené smlouvy s BIO AUSTRIA Marketing GmbH má KEZ možnost provádět kontroly i podle směrnice BIO AUSTRIA.

8 VÝSLEDKY ČINNOSTÍ

8.1 Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství

Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství u subjektů kontrolovaných KEZ

Rok	Počet ekofare celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,50
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	768	240 508	5,65
2007	854	252 718	5,94
2008	1054	271 847	6,40
2009	1355	295 151	6,95
2010	1576	318 980	7,53
2011	1708	326 143	7,70
2012	1696	326 783	7,73
2013	1694	326 457	7,73
2014	1705	328 430	7,78
2015	1772	327 369	7,76
2016	1875	331 934	7,88
2017	1958	338 078	8,03
2018	2032	346 496	8,24
2019	2075	352 457	8,38
2020	2066	347 344	8,27
2021	2112	350 592	8,35
2022	2189	350 572	8,35

Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství (v ha) u subjektů kontrolovaných KEZ k 31.12.2022

Plochy	<i>Výměra celkem</i>	z toho výměra v EZ	z toho výměra v PO
Orná půda	42 994	34 670	8 324
Zelenina	54	49	5
Byliny	815	679	136
Úhor	28	1	27
Tráva na orné půdě	3 050	2 183	867
TTP	291 686	277 572	14 114
Sady	1 371	1 289	82
Jiná trvalá kultura	665	637	28
Vinice	55	35	20
Chmelnice	0	0	0
Jiná kultura	197	154	43
Půda mimo LPIS (Ostatní plochy)	9 657	9 521	136
<i>Celkem</i>	350 572	326 790	23 782

8.2 Počty podnikatelských subjektů kontrolovaných KEZ

Podnikatelé v EZ podle předmětu činnosti k 31.12.2022

<i>Předmět činnosti</i>	Počet
Ekologičtí podnikatelé (včetně zemědělců v PO)	2 189
Výrobci biopotravin (včetně vlastní distribuční činnosti)	295
Dovozci biopotravin ze třetích zemí	54 *
Výrobci/distributoři krmiv a osiv	59
Osoby skladující a uvádějící biopotraviny na trh	389
Ekologičtí chovatelé včel	3 **
Ekologičtí pěstitelé hub	2
Ekologičtí chovatelé ryb	8 ***
Celkem činností	2 999

* (20 výrobců biopotravin + 31 distributorů biopotravin + 3 ekologičtí podnikatelé)

** (1 včelař + 2 ekologičtí podnikatelé s chovem včel)

*** (8 ekologických podnikatelů s chovem ryb)

Počty registrovaných hospodářských subjektů v roce 2022

Počet registrovaných hospodářských subjektů podle nařízení Komise (EU) 2019/723 k 31.12.2022 činil **2575** subjektů.

V průběhu roku 2022 se do systému ekologického hospodaření přihlásilo 151 nových farem včetně šesti, které přešly od jiné kontrolní organizace. Vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému KEZ bylo 74 ekofarem. Z toho 55 z důvodu ukončení zemědělské činnosti nebo kvůli výpovědi smlouvy ze strany KEZ a 19 farem ukončilo činnost z důvodu převodu na jinou osobu.

V průběhu roku 2022 byli odmítnuti (telefonicky, emailem, písemně, při vstupní inspekci) 3 žadatelé o vstup do systému EZ.

8.3 Registrace výrobců a distributorů

Nově se do kontrolního a certifikačního systému přihlásilo 22 provozoven výrobců biopotravin a 37 osob uvádějících bioprodukty a biopotravinu do oběhu.

Během roku 2022 bylo vyřazeno z kontrolního a certifikačního systému KEZ celkem 19 provozoven výrobců biopotravin a 26 provozoven distributorů bioproduktů nebo biopotravin.

8.4 Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin

8.4.1 Inspekční činnost

Plán inspekcí ekofarem v roce 2022 byl sestaven tak, aby byly veškeré řádné ohlášené inspekce provedeny u jednotek s ornou půdou a s trvalými kulturami před sklizní. Dalším kritériem při sestavování plánu byla snaha, aby každý inspektor provedl v jednom týdnu co nejvíce inspekcí v daném regionu a došlo tak k úspoře cestovních nákladů. V roce 2022 bylo realizováno celkem **2 649** inspekcí u zemědělských podnikatelů na ekofarmách (včetně jednoho samostatného včelaře a dvou pěstitelů hub). Od druhé poloviny března se prováděly řádné inspekce nejdříve na ekofarmách s TTP a od května také v jednotkách s ornou půdou a trvalými kulturami.

Dále bylo realizováno celkem **884** inspekcí u výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotravin do oběhu, dovozců bioproduktů a biopotravin, výrobců ostatního bioproduktu.

Dále bylo provedeno **300** dodatečných namátkových neohlášených kontrol (z toho 295 kontrolních návštěv dle analýzy rizika).

8.4.2 Certifikační činnost

Od roku 2022 již nejsou vystavovány certifikáty samostatně pro každou činnost, ale pouze jeden aktuálně platný certifikát na podnik. Certifikáty jsou zveřejňovány v registru ekologických podnikatelů REP. Od roku 2023 jsou tyto certifikáty dostupné také v databázi TRACES.

V průběhu roku 2022 bylo celkem vydáno 2737 certifikátů. Některým podnikům bylo vystaveno více certifikátů z důvodu rozšiřování certifikace, přičemž platný je vždy jeden certifikát a původní byl zneplatněn.

8.4.3 Přehled udělených sankcí

V rámci certifikačního řízení bylo využito interního sankčního systému KEZ. Uděleny byly následující sankce: „Odepření“ (3 případy), „Vypovězení smlouvy“ (2 případy), „Oznámení na MZe“ (9 případů). Sankce „Sestupnění půdy do PO“ a „Zákaz uvádění do oběhu“ v roce 2022 nebyla využita.

8.4.4 Zatřídění rizikových subjektů

V souladu s nařízením (EU) 2018/848, nařízením (EU) 2017/625 a s Metodickým pokynem MZe ČR č. 9/2021 byla naplňována interní analýza rizik, která stanovuje souhrn kritických oblastí a míru rizika ve vztahu k legislativním předpisům. Na základě této analýzy rizik bylo aktualizováno zatřídění kontrolovaných klientů do rizikových skupin. K 31.12.2022 byl stav rizik následující: „Nízké“ (2), „Střední“ (2311), „Vysoké“ (702).

8.5 Zpětná vazba zainteresovaných stran, sledování klamného značení

Certifikační orgán a inspekční orgán vyřizovaly žádosti Ministerstva zemědělství o poskytnutí informací v rámci ověřování ekologického původu produktů uvedených na trh.

8.6 Odvolání a stížnosti

KEZ v roce 2022 přijala 1 stížnost, evidovanou v souladu s OS-31. Dodržení postupu pro jejich vyřizování ověřil Interní audit č. 8/2022.

8.7 Správní delikty oznámené na MZe

Certifikační orgán v roce 2022 podal na MZe **9 podnětů** na zahájení řízení o přestupku v souladu s § 33a zákona.

8.8 Odběry vzorků a vyhodnocování analýz

Přehled o počtu a výsledcích odebraných vzorků

Činnost	Počet vzorků	Druh rozboru	Provádějící laboratoř	Porušení pravidel EZ
Provozovny	22	KM01 KM02 KM04	ÚKZÚZ Brno VŠCHT Praha	0
Farmy	148	KM01 KM02	ÚKZÚZ Brno VŠCHT Praha SVÚ Jihlava	2
Celkem	170	Počet nálezů		2

V rámci pravidel platných pro ekologickou produkci neexistují žádné limity pro koncentraci pesticidů. Při posuzování konkrétních případů je postupováno v souladu s Metodickým pokynem MZe č. 1/2022, který stanovuje pravidla pro: Odběr, analýzu a následné vyhodnocení vzorků z ekologického zemědělství.

U všech namátkově odebraných vzorků byla provedena multireziduální analýza na obsah nepovolených látek v EZ. Po zohlednění nejistot laboratorních měření byly 2 nálezy u ekofarek vyhodnoceny jako neshoda. O výsledku šetření bylo informováno MZe.

Dále u 2 odebraných vzorků, po odečtení nejistoty měření, rozmezí stanovené hodnoty spodní hranicí nepřekročilo limit 0,01 mg/kg. Tyto vzorky nebyly hodnoceny KEZ jako porušení pravidel EZ. Jednalo se o látky pesticidní povahy nebo o pesticidové synergisty, případně o jejich kombinace.

Ve všech případech hodnocených KEZ jako „rizikové“ byly kontrolované subjekty vyzvány k přijetí opatření za účelem eliminace rizika kontaminace nepovolenými látkami v EZ, případně jim byla opatření stanovena ze strany KEZ nebo došlo ke zlepšení přijatých opatření.

Celkový počet 170 odebraných vzorků u farek/provozoven je upraven na počet 131 vzorků, který odpovídá počtu vzorků podle článku 38 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) 2018/848 (u jedné farmy/provozovny bylo odebráno více vzorků).

9 VÝVOZ A DOVOZ BIOPRODUKTŮ A BIOPOTRAVIN

9.1 Vývoz do třetích zemí

V roce 2022 bylo vystaveno celkem **19** osvědčení pro vývoz bioproduktů a biopotravin do třetích zemí na základě žádosti našich klientů. Jednalo se o vývozy zejména potravinářských výrobků do zemí Bosna a Hercegovina (2), USA (12), Izrael (4) a Srbsko (1)

9.2 Dovoz ze třetích zemí

Dovozy ekologických produktů lze realizovat na základě Potvrzení o kontrole zveřejněném na portále Evropské Komise v systému Trade Control and Expert System (TRACES). Z údajů dostupných v TRACES bylo za rok 2022 vydáno 846 Potvrzení o kontrole pro bio zboží pocházející z 26 zemí mimo EU a to z Argentiny (275), Brazílie (211), Kolumbie (154), Spojeného Království (41), Japonska (27), Šrí Lanky (26), Indie (17), Tunisko (13), Laoské lidově demokratické republiky (11), Číny (11), Moldavská republika (9), Mosambik (7), Peru (7), Albánie (6), Ekvádoru (6), Pákistán (5), Mexika (5), Ukrajiny (5), Korejské republiky (2), Filipín (2), Kanady (1), Dominikánské republiky (1), Egypt (1), Jihoafrické republiky (1), Maroka (1) a Nepálu (1).

10 DALŠÍ CERTIFIKAČNÍ PROGRAMY

Program „KEZ doporučuje pro použití v EZ“

Zahrnuje výrobky vhodné pro použití v ekologickém zemědělství, které splňují parametry programu „KEZ doporučuje pro použití v EZ“. Výstupem je možnost používání ochranné známky (KEZ DOPORUČUJE PRO EZ). Během roku 2022 se stabilizoval počet certifikovaných provozoven na 34 klientů.

Program „Certifikace přírodní kosmetiky a biokosmetiky“

Obsahuje přírodní kosmetiku a biokosmetiku, která splňuje požadavky Standardů pro certifikaci kosmetických přípravků. Výstupem je možnost používání ochranných známek (CPK CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ KOSMETIKA a CPK bio). V roce 2022 bylo zařazeno do tohoto programu celkem 30 kontrolovaných provozních jednotek.

Program „Certifikace veřejných stravovacích zařízení“

Program je určen pro stravovací zařízení, která nabízejí jídla vyrobená z biosurovin (bioproduktů/biopotravin). Výstupem je možnost používání ochranné známky (BIO). V roce 2022 byly evidovány 4 certifikované provozovny restaurací.

11 PŘEHLED O HOSPODAŘENÍ

Způsob účetního sledování

Hospodaření společnosti v roce 2022 je vykazováno za jeden druh činnosti:

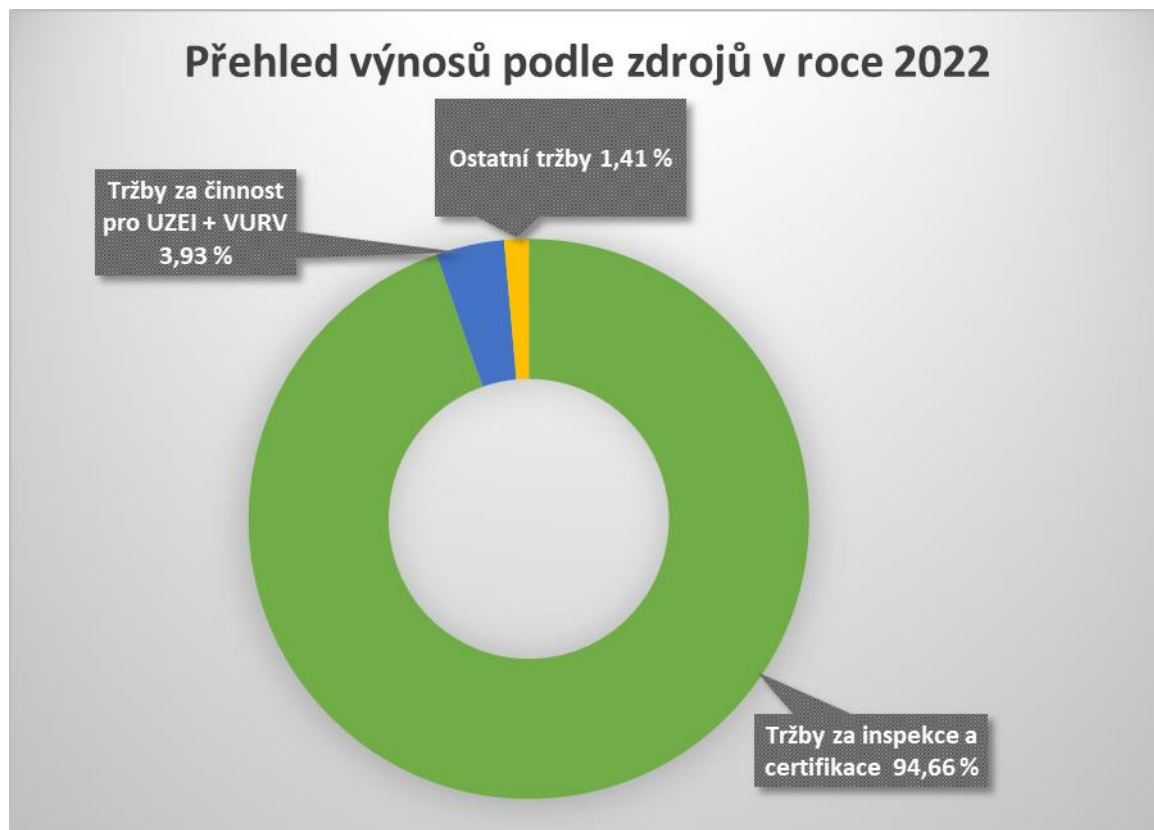
- **hlavní** – činnosti související s kontrolou a certifikací subjektů v systému ekologického zemědělství včetně činnosti spojené s provozem a správou společnosti (režie)

Výsledek hospodaření

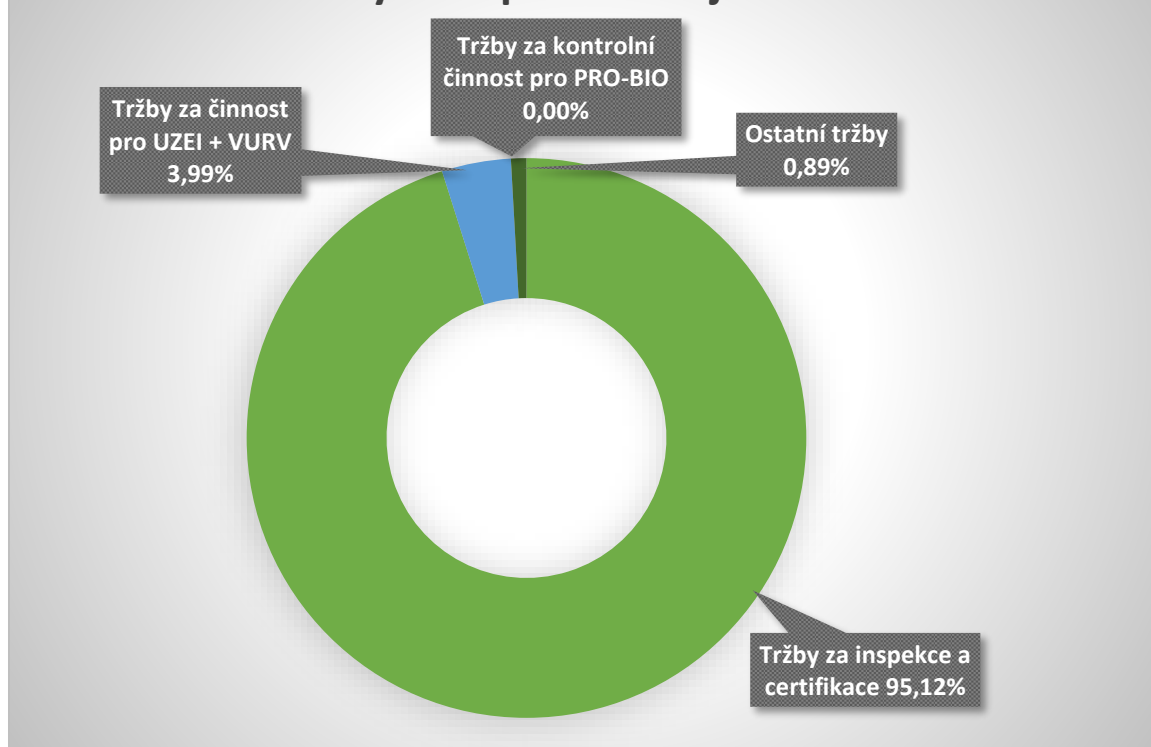
Hospodaření KEZ bylo k 31.12.2022 uzavřeno se ziskem po zdanění v hodnotě 222,-- Kč. Tento výsledek hospodaření bude, dle Statutu KEZ a v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, převeden ve prospěch rezervního fondu a do fondu podpory ekologického zemědělství v poměru 1:0. Toto rozdělení je schvalováno správní radou společnosti.

Roční účetní závěrka byla ověřena auditorkou Ing. Ludmilou Talířovou, zapsanou v seznamu auditorů Komory auditorů ČR pod číslem dekretu 1316.

Přehled o rozsahu výnosů v členění podle zdrojů:

Přehled výnosů podle zdrojů v roce 2021

Výnosová struktura během let 2022 a 2021 je velmi podobná. Nejvýznamnější podíl stabilně zauímají výnosy z inspekční a certifikační činnosti 94,66 %. Položka tržby za činnost pro ÚZEI a VÚRV činily v celkových tržbách 3,93 %. Ostatní tržby zauímaly 1,41 %. K těmto tržbám patří zejména výnosy z dlouhodobého finančního majetku a úroky.

Hospodaření s fondy organizace

V souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., v platném znění, Zakládací smlouvou KEZ a Statutem musí KEZ používat finanční prostředky na pokrytí běžného provozu v souladu s finančním plánem na kalendářním rok schváleným správní radou. KEZ rozdělí volné finanční prostředky do rezervního fondu, rezervu pro běžný provoz a zdroje pro poskytování obecně prospěšných služeb. Finanční prostředky nesmí být použity ve prospěch zakladatelů členů jejích orgánů nebo zaměstnanců nad rámec uvedený v Zakládací smlouvě KEZ.

Změny majetku a závazků KEZ

V roce 2022 výdaje na pořízení dlouhodobého drobného hmotného a nehmotného majetku byly vynaloženy ve výši 26 000 Kč.

Závazky společnosti v hodnotě 52 000 Kč byly pouze krátkodobého charakteru, společnost nevyžívala během roku 2022 žádný úvěr ani půjčku.

Členění nákladů na jednotlivé druhy činnosti

Struktura nákladových položek podle druhu činnosti zůstává meziročně neměnná, celkový objem nákladů se zvýšil o 1 363 tis. Kč, tj. o 1,07 %. Nejvyšší nákladovou položku tvoří shodně jako v minulých letech mzdové a osobní náklady v celkové výši 11 234 tis. Kč. Druhou nejvyšší nákladovou položku zaujímal zákonné zdravotní a sociální pojištění v částce 3 718 tis. Kč. Třetí nejvýznamnější nákladovou položkou bylo cestovné, zejména inspektorů, v sumě 2 184 tis. Kč. Celkové náklady byly rovněž významně zatíženy položkou ostatní služby ve výši 1 643 tis. Kč.

Vybrané mzdové ukazatele

Mzdové náklady v roce 2022 dosáhly celkové hodnoty 10 697 tis. Kč, což ve vztahu k roku 2021 představuje meziroční nárůst. Na zdravotní, sociální a úrazové pojištění zaměstnanců bylo k 31.12.2022 celkově odvedeno 4 254 tis. Kč. Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců v roce 2022 byl v hlavním pracovním poměru 18.

Hrubá mzda ředitele činila 1 117 882 Kč, z toho prémie dle ukazatelů schválených správní radou 300 000 Kč.

Odměna členů správní a dozorčí rady v roce 2022 byla vyplacena (za hospodářský výsledek v roce 2021) v odsouhlasené sumě 250 000 Kč. Náklady na činnost členů SR a DR činí v rámci cestovného 19 325 Kč.

Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Společnost se v uplynulém roce opět podílela na výzkumných projektech. Jednalo se o šetření pro VÚRV, v.v.i. u vybraných ekologických podnikatelů „Šetření v zemědělských podnicích pro účely dopadu způsobu hospodaření v návaznosti na potřeby WFD a nitrátové směrnice“. Pro UZEI byla provedena „Statistická šetření ekologického zemědělství (ekologické farmy – bioprodukce, zpracování, odbyt a trh s biopotravinami) zpracovávána pro Ministerstvo zemědělství ČR“.

Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

Ochrana životního prostředí je součástí činnosti KEZ a prostupuje všechny aktivity, pro které byla založena, tj. zejména dohled nad dodržováním zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

Existence organizační složky v zahraničí

Společnost KEZ nemá v zahraničí žádnou organizační složku.

Předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky

I přes vyrovnaný počet klientů KEZ v uplynulém roce oproti roku 2021 je stále zájem veřejnosti o tento segment činnosti. Společnost se bude nadále snažit o udržení trendů z předcházejících let.

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Mezi datem účetní závěrky a datem, ke kterému jsou výkazy schváleny k předání mimo účetní jednotku, nedošlo k žádným událostem, které představují neobvyklé změny ve stavu aktiv a závazků oproti stavu k datu rozvahy a jejichž neuvedení ve výroční zprávě by mohlo ovlivnit možnosti uživatelů rozvahy a výkazu zisku a ztráty analyzovat výkazy a provádět na jejich základě hodnocení a příslušná rozhodnutí.

Vláda České republiky vyhlásila s účinností od 12. 3. 2020 od 14:00 hod. Nouzový stav na celém území České republiky, který postupně ustával a znovu nabýval. V důsledku vyhlášení nouzových stavů byla jednotlivá krizová opatření, v souladu se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, prováděna prostřednictvím usnesení vlády nebo opatřeními vydanými Ministerstvem zdravotnictví. Tyto nouzové stavy měly přímý vliv na možné změny aktiv a závazků a bohužel pokračovaly také nadále ještě v roce 2022.

12 ZÁVĚR

Česká republika se řadí podílem výměry zemědělské půdy v režimu ekologického zemědělství na celkové výměře zemědělské půdy mezi přední státy nejen v EU, ale i ve srovnání se světem. Bohužel tomu tak stále není v podílu biopotravin na celkové spotřebě potravin v ČR. Spotřeba biopotravin na obyvatele a rok se pohybuje okolo 600 Kč (včetně biopotravin dovezených na český trh) a je nízká.. Jako hlavní příčina je uváděna vysoká cena biopotravin v maloobchodních prodejnách. Bohužel výši ceny na pultech neovlivní prvovýrobci nebo dodavatelé biopotravin konečnému prodejci. Určitou alternativou je prodej biopotravin a bioproduktů přímo z farem. Také naše firma se snaží tyto aktivity na farmách podpořit formou propagace bio potravin, na které se také podílíme jak fyzicky, tak finančními příspěvky organizacím působícím na bio trhu.

Je jistě potěšitelným zjištěním, že v roce 2021 i 2022 přes to, že valná většina ekologických zemědělských farem je již zařazena v dotačních pětiletkách delší dobu a zároveň velký podíl 5-ti letých dotačních období v roce 2022 končí, dle výše uváděných údajů v rámci naší organizace nedochází ke snížení počtu ekofarem a provozoven výrobců biopotravin/distributorů oproti roku 2021. Zároveň platí, že cca polovina z nově vstupujících ekologických farem je spravována podnikateli ve věkové kategorii do 30- ti let a tyto nové ekologické farmy přichází do systému ekologického hospodaření ze systémů konvenčních = narůstá plocha i počet zvířat v EZ.

Jako budoucí negativum těchto mladých ekologických farmářů ve vztahu k ekologickému hospodaření a všeobecnému společenskému pohledu na ekologickou produkci je jejich nízká míra základního zemědělského povědomí o správné zemědělské praxi, popř. neexistence ekologicky kvalifikovaných lidských zdrojů za účelem vedení těchto farem.

13 PŘÍLOHOVÁ ČÁST

A) Certifikační schéma (vyhotovené pouze v listinné podobě)

B) Organizační schéma KEZ (vyhotovené pouze v listinné podobě)

C) Přílohy k přehledu o hospodaření (vyhotovené pouze v listinné podobě):

- Rozvaha k 31.12.2022;
- Výkaz zisku a ztráty k 31.12.2022;
- Příloha k účetní závěrce za rok 2022.